

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมๆ นะ ฟังธรรม สัจธรรม สัจธรรมคืออริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นิโรธ โรธะ การดับทุกข์ มันดับหมดนะ ความดับทุกข์ๆ มันเกิดมาจากไหน ดับทุกข์เกิดมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมด้วยอะไร ด้วยมรรคญาณ ด้วยญาณวิถีในหัวใจ ไม่ใช่ความคิดของเรา ไม่ใช่ความ เพื่อเจ้อ ด้วยความเพื่อเจ้อของเรา พระพุทธศาสนาเวลาสอน เวลาสอนนะ อนุปุพพิถา เวลา ประชาชนทั่วไปไปสอนให้รู้จักเสียสละทาน คำว่า “รู้จักเสียสละทาน” เพราะศาสนา คุณี องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วมันลึกซึ่งจนจะสอนใครได้หนอๆ

คำว่า “สอนไม่ได้” คนที่มีปัญญามากขนาดไหนก็จะสอนไม่ได้ แล้วประชาชนทั่วไปจะ เอาปัญญามาจากไหน ถ้าเอาปัญญาจากไหนไม่ได้ พระพุทธศาสนาสอนให้ทำบุญได้บุญ คน ทำบุญ คนบ้านนอกคอกนาเราจะทำบุญกุศลเพราะอะไร เพราะเดี๋ยวชาติหน้าเกิดมาแล้วจะไม่มี ข้าวกิน จะทำบุญกุศลขึ้นมาเพื่อให้พ้นจากนรก เวลาพูดถึงนี้เป็นอามิสทาน มันเป็นผลของ วัฏฏะๆ มันเป็นเรื่องความจริงใจ

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คนทำคุณงามความดีขึ้นมาแล้วต้องได้รับผลดีตอบแทน คนทำคุณ งามความดี แต่คนที่ปัญญาน้อย เวลาทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีแล้วจะให้ผลตอบแทน ในปัจจุบันนี้

เวลาในปัจจุบันนี้พวกที่ปัญญาชนเขาบอก เวลาทำบุญๆ ก็คิดสินบน คิดสินบนนะ ทำ บาทหนึ่งจะได้ห้าบาท ซื่อห่วยไปหนึ่งต้องถูกรางวัลที่หนึ่ง เขาบอกเป็นการคิดสินบนๆ ไปหมด เลย

แต่ถ้าคนที่เห็นธรรมๆ นะ สิ่งที่เป็นธรรมเขาทำบุญทั้งเหว คนที่มีอำนาจวาสนา จิตใจเขา เป็นธรรมนะ เขาเจอพระ เขาได้เห็นสมณะ เขามีความภูมิใจของเขา เขาหาข้าวปลาอาหารของเขา ไล่บาตรพระองค์นั้นไป เวลาเขาไล่บาตรพระองค์นั้นไปแล้วเขาก็มีความภูมิใจในใจของเขาว่า

เขาได้ทำบุญกุศลของเขา ได้บุญกุศลของเขาเพราะจิตใจเขาสูงส่ง จิตใจเขามีคุณธรรมในใจของเขา เขาทำสิ่งใดมันก็เป็นบุญกุศลในหัวใจของเขา เขาทำบุญทิ้งเหว เขาไม่ใช่ซื้อหอยไขหนึ่งต้องดูรางวัลที่หนึ่ง ถ้าทำบุญแล้วจะต้องชมว่าฉันเป็นคนดี เวลาจะต้องชมนะ คนคนนี้เคยทำบุญของฉัน คนคนนี้เป็นคนดีมาก ต้องเขียนป้ายประกาศไว้หน้าบ้านเขาเลยว่าคนคนนี้เป็นคนดี นี่ถ้าเขาหวังผลอย่างนั้น

เวลาเขาทำดีแล้วไม่ได้ดี ไม่ได้ดีเพราะเขาไม่ได้สมความปรารถนาของเขา ถ้าเวลาเขาสมความปรารถนาของเขา เขาทำคุณงามความดีของเขาแล้ว หัวใจของเขาขึ้นบาน หัวใจนี้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระสงฆ์ เวลาศากยบุตรพุทธชินโรส เราเป็นอุบาสก เราได้ใส่บาตรเพื่อจรรโลงศาสนา เราทำแล้ว ทำเพราะเชื่อฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผ่ากรรมไว้กับบริษัท ๔ เป็นมรดกตกทอดมาถึงเรา เราก็ได้ช่วยกันเจ้อจาน ช่วยกันค้าจุน ช่วยกันกระทำ มันภูมิใจๆ ถ้าใจคนที่เป็นธรรมๆ เขาทำบุญกุศลแบบทิ้งเหว ทิ้งเหวคือไม่ต้องการผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น แต่เขาได้ผลตอบแทนมหาศาลจากใจของเขา จากคุณธรรมในใจของเขา

ไอ้พวกเราคนทุกข์คนจน ทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วไม่ได้ชั่ว ทำบุญแล้วไม่ได้บุญ ทำแล้วไม่ได้มันซื้อหอยแล้วมันหวังดูรางวัลที่หนึ่ง หמדตัวก็ไม่ถูก หמדตัวก็ไม่ถูก

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอน สอนเพราะอะไร นี่ไง เวลาพันธุกรรมของจิตๆ จิตของคนเกิดมาแตกต่างกัน จิตของคนเกิดมาด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยากครอบงำหัวใจอันนั้น ถ้ากิเลสตัณหาครอบงำหัวใจอันนั้น กิเลสมันก็คิดแต่ว่าของกูๆ เวลากิเลสมันพุดใจ แล้วก็ไม่มีอะไรเป็นของกูๆ เลย กิเลสเป็นของกูเพราะอะไร เพราะมันทุกข์มันยาก คนมันทุกข์มันยากมันก็เห็นเฉพาะหน้า เห็นเฉพาะที่เราอบเหงื่อต่างน้ำที่ทุกข์ยากนี้เท่านั้น เราไม่เห็นที่ไปที่ไปว่าทำไมมันทุกข์ยากอย่างนี้ ทำไมมันมีความกดดันหัวใจอย่างนี้ นี่ถ้ามีความกดดันในหัวใจ

เวลาเกิดมา เกิดมามีดีไปสว่าง เวลาเกิดมา เกิดมาทุกข์จนเจ็บใจ ทุกตะเจ็บใจเวลาไปบวชกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เป็นพระอรหันต์ เวลาคนเกิดมาเป็นลูกเศรษฐีมหาเศรษฐีทรัพย์สมบัติมหาศาล มันเที่ยวเล่นการพนัน เที่ยวกลางคืนจนหมดเนื้อหมดตัว นี่เกิดมาสว่างแล้วไปมืด แล้วเกิดมามีดีไปสว่าง สิ่งต่างๆ กรรมเก่า กรรมใหม่

กรรมเก่า กรรมใหม่ พอเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย คำว่า “อสงไขยๆ” ทำมาจนนับถือนไม่ได้ พันธุกรรมของจิตๆ คุณิ จิตของคนเกิดแล้วเกิดเล่าเป็น ๔ อสงไขย เขาจะสร้างคุณงามความดีของเขา เขาพัฒนาของเขา เห็นไหม

ในทางจิตวิทยา เธออย่าคิดอย่าทำ ถ้าอย่าคิดอย่าทำจะเป็นจิตจะเป็นนิสัยของเธอ แล้วนี่เกิดทุกภพทุกชาติๆ ทำแต่คุณงามความดี มีแต่เสียสละ ทำคุณงามความดี เวลาจิตนิสัยมัน ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันสมบูรณ์ของมันในหัวใจ ถ้ามันสมบูรณ์ในหัวใจ จะชักนำไปทางไหนมันก็คิดแต่ทางดี จะชักนำไปทางไหน บุญกุศลมันก็ส่งเสริม

คุณิ ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เขาก็เห็นกันทุกวันนะ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาไปเห็นเข้า เออ! มันมีตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มีคนคิดอย่างนี้ แล้วไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายหาที่ไหนล่ะ

ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ประสาเรานะ หายอายุวัฒนะ เออ! หาไว้มันจะไม่ตาย แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่พูดอย่างนั้น เวลาท่านชวนขวายเป็นท่าน ท่านกระทำของท่าน เวลาสิ้นกิเลสไป เวลาสิ้นกิเลสไปนะ ไม่มีเกิดอีกแล้ว แล้วก็ไม่มีวันตายอีกแล้ว แต่วัตถุประสงค์เรื่องทรัพยากร เรื่องร่างกายนี้มันต้องเสื่อมสลายเป็นธรรมดา เรื่องของโลกๆ ไม่มีสิ่งใดคงที่เป็นไปไม่ได้

แต่เวลาพ้นจากกิเลสไป นั่นนะของแท้ เวลาของแท้ขึ้นมา มันเป็นหลักชัยในพระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา แก้วสารพัดนึกของเรา นี่ถึงวางศาสนาไว้ ปรารถนาหรือสัตว์ขนสัตว์

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงชีวิตของเรา สอนถึงความเป็นจริงของเรา เราจะทุกข์เราจะยากจนเจ็บไข้ขนาดไหน ถ้าจิตใจที่เป็นธรรมนะ มันยิ้มแย้มแจ่มใส หัวใจนะ ของเล็กน้อยๆ ของนะ คุณิ ปัญหาที่มันจะยิ่งใหญ่ขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่คนมีสติมีปัญญาตั้งใจจะแก้ไขมันนะ ของปัญหานั้นจะเล็กน้อยทันที

ของในบ้านเรา ของปัญหาที่เล็กน้อยมาก ไม่มีอะไรเลย มันขมมันแยะ มันทะเลาะเบาะแว้งกันจนเกิดปัญหาได้ทั้งนั้นนะ นี่ไง ถ้าจิตใจของคนมันอ่อนแอ มีอะไรมันก็ล้มลุกคลุกคลาน มีอะไรมันก็รับสิ่งใดไม่ได้เลย

นี่ไง พระพุทธศาสนาเราถึงสอนนะ สอนให้มีสติให้มีปัญญา ให้มาฝึกฝน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ด้วยความประมาท ความเลินเล่อ ความขาดสติ นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้เป็นคำสุดท้ายเลย แล้วชีวิตเราละ ความคิดเราละ ความเป็นจริงของเราละ

เวลาเมื่อวานวันเข้าพรรษา พอเข้าพรรษามาแล้ว พระถือธุดงค์วัตร พอถือธุดงค์วัตร เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา นี่เงินหายหรือ เศษเหรียญตกไซ้ใหม่ เห็นเดินก้มหาตลอดเลย มันคิดไปนู่น แต่มันไม่ได้คิดหรอกว่าเขากำลังค้นคว้าหาหัวใจของเขา การที่ค้นคว้าหาหัวใจของเขานี้ะ เขาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาด้วยสติด้วยปัญญาของเขา เขาจะย้อนเข้ามาในใจของเขา ถ้าเขาย้อนเข้ามาในใจของเขา เขาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา จิตใจของคนที่มีมันเข้มแข็งที่มันมีวุฒิภาวะขึ้นมา มันจะละเอียดลึกซึ้งซึ่งเข้าไป

นี่ระดับของโลกๆ ระดับของท่าน เรื่องของท่านเป็นวัฒนธรรม วัฒนธรรมเพื่อความสงบร่มเย็นในสังคม อย่าเบียดเบียนกัน อย่าเอาไรด์เอาเปรียบกัน อย่าทำร้ายกัน เห็นคนที่อ่อนแอกว่าเราควรอุ้มชูเขา สิ่งต่างๆ พวกนี้เราสร้างของเราๆ

เราทำไม่ได้ ทำไม่ได้เพราะกลัวคู่แข่ง...เขาจะมาแข่งอะไรกับเรา เราอุ้มชูเขาอยู่นี้ แล้วถ้าคนมันคิดได้ คนคิดได้นะ เราเคยตกทุกข์ได้ยาก เราเคยขาดแคลน มีคนเคยอุ้มชูเราๆ เห็นไหม มันมีมากมายเลยนะ เราดูข่าว ในญี่ปุ่นเวลาเกิดภัยพิบัติ เขาไปช่วยเลย แล้วเขาไปสัมภาษณ์ ทำไมถึงไปช่วยเขาละ

ผมเคยเจอภัยพิบัติ แล้วใครก็ไม่รู้มาช่วยเหลือผม มันตั้งใจผมมาก คราวนี้ก็เกิดภัยพิบัติ ผมต้องรีบๆ มาช่วยเลย ผมต้องรีบๆ มาช่วยเลย เพราะขณะที่ผมเกิดภัยพิบัติ ใครก็ไม่รู้ ใครก็ไม่รู้ มาช่วยผมๆ นี่มันตั้งใจถ้าคนคิดดี

แต่ถ้าคนเขาคิดร้าย ไม่มีภัยพิบัติมันก็ทำให้เกิดภัยพิบัติ เออ! กูอยากจะเป็นคนทุกซัคน
เจ็ญใจ ทุกคนจะได้เห็นใจกู ทุกคนจะได้มาช่วยเหลือกู

คนคิดดีก็มี คนคิดชั่วก็เยอะ แต่ประสาเรา เราต้องมีสติปัญญา เราก็หวังแต่คนคิดดีใช่ไหม
เราก็หวังแต่คนที่เขาคิดชั่วถ้าเขาคิดได้ เขาพลิกหัวใจของเขาได้ เขาเป็นคนคิดดีมา ให้นำเขาไป
ช่วยเหลือสังคมต่อไปภาคหน้า ไม่ต้องมาช่วยเรา ไม่ต้องมา เพราะอะไร คู่แข่งชั้นๆ ไง เพราะเรา
เป็นคนช่วยเขา เรามีกำลัง เราไม่ต้องไปกลัวคู่แข่งชั้น เราช่วยเขา เราทำของเขา ถ้าจิตใจเขาดีงาม
เขาจะไปพัฒนาต่อไปข้างหน้า เขาจะไปช่วยเหลือคนทุกซัคนจนข้างหน้าไป เขาจะไปช่วยคน
ข้างหน้าถ้าเขาคิดได้ ถ้าเขาคิดไม่ได้ก็กรรมของสัตว์ ทำบุญทิ้งเหวๆ อย่าไปเก็บมาเป็นเครื่องถ่วง
กตใจของเรา ถ้าเก็บมาเป็นเครื่องถ่วงกตใจของเรา เราทำอะไรกันไม่ได้หรอก

เราจะทำอะไร โลกนี้เหรียญมีสองด้าน ไฟฟ้ามีขั้วลบ ขั้วบวก คนเรามีคนดี คนเลว หัวใจ
ของเราคนเดียว เด็วก็ดี เด็วก็ร้าย ถ้าเด็วก็ดี เด็วก็ร้าย เราทำ เห็นเขาร้าย เราต้องทันเขา เรา
ต้องทำความชั่วร้ายแข่งกับเขา เราก็เป็นคนชั่วร้ายไปกับเขา

เขาจะชั่วร้ายอย่างไรก็เรื่องของเขา คนทำคุณงามความดีมีอยู่ เราจะสร้างคุณงามความดี
ขึ้นไปเพื่อหัวใจของเรา ทำเพื่อหัวใจเรา แต่ถ้ามันเป็นเวรเป็นกรรมของเรา เราทำขนาดไหนแล้ว
มันไม่มีผลมาถึงตอบสนองมาเป็นคนดีของสังคม ใอันนั้นก็กรรมของสัตว์ๆ เราก็ทำของเราไป
เพราะคนดี คนดีกับคนชั่วอยู่ด้วยกัน คนดีน้อยกว่าคนชั่ว แต่เราพยายามทำของเรา ทำของเราเพื่อ
ประโยชน์กับเรา เพื่อบุญกุศลของเรา

คนที่ยื่นให้ คนที่มีโอกาสยื่นให้มันมีความภูมิใจมากกว่าคนรับ ถ้าเรายังมีโอกาสยื่นให้
เรายังทำได้ เราจะทำของเราตลอดไป ใอันนี้มันแค่วัตถุนะ เวลาจริงๆ ค้นหาใจของตนๆ
พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ พระพุทธศาสนา เรื่องของทานมันระดับพื้นฐานของเจดีย์ ฐานของ
เจดีย์มันกว้างขวางมาก พอขึ้นมาเจดีย์ หดสั้นเข้ามา พอมาถึงตัวของเจดีย์ก็เล็กขึ้นไป ยอดเจดีย์
เหลือหนึ่ง

เวลาพระบวชใหม่ๆ พระ ๓ แสนองค์ ๓ แสนองค์ที่ว่าในประเทศไทย เวลาเขาส่งบัญชี
กลางปี ๕ พรรษาเหลือเท่าไร ๑๐ พรรษาเหลือเท่าไร ๒๐ พรรษาเหลือเท่าไร นี้แค่พรรษานะ ยัง
ไม่ได้พูดถึงเรื่องการภาวนาเลย

แล้วเรื่องการภาวนา พระด้วยกัน “อู๊ย! รีบเร่งภาวนาเดี๋ยวจะไปนิพพาน” หลวงตาท่านบอกว่าไอ้พวกหมาบ้า พวกหมาบ้ามันมากัดกรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกหมาบ้า คนเราเวลามันพูด มันเลียดลี มันแตกดัน เอาธรรมะไปพูดเล่น พูดเหยียบย่ำ

หลวงปู่มันนะ เวลาแก่ตัวหนังสือท่านยังไม่นั่งเสมอเลย ท่านบอกตัวหนังสือตัวอักษรมันสามารถสื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ แม้แค่สื่อที่มันสื่อได้ท่านยังเคารพ แล้วถ้ามันเป็นสัจจะความจริง ทำไมท่านไม่เคารพ

แต่ด้วยความกิเลสหนาปัญญาหยาบ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็เอามาเที่ยวพูดเลียดลี พูดทิ่มแทงกัน แล้วเอ็งบวชมาทำไม แล้วเอ็งทำเพื่ออะไร นี่ไง นี่ยังไม่ได้ปฏิบัตินะ

แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมา ทุกคนอยากสุขอยากสบาย เห็นไหม เวลาชุดงควัตร ชุดงควัตรเพราะอะไร ชุดงควัตร ครูบาอาจารย์ของเรา ชุดงควัตร ท่านไปหาที่อึดคัดขาดแคลนไง หาที่อึดคัดขาดแคลนเพื่ออะไร เพื่อเลี้ยงชีพชอบ เป็นอาหารชอบ อาหารชอบฉันเข้าไปแล้วมันไม่่วงเหงาหาวนอนไง

“เราเป็นนักปฏิบัตินะ เราบวชเป็นพระนะ เราจะภาวนานะ ไม่เห็นมีใครมาส่งเสริมเราเลย”

ขามุสามชั้นมาเลย กินเสร็จแล้วก็นอนเป็นหมูเลย โอ๊ย! ส่งเสริมกันเต็มที่เลย ให้มันเป็นหมูไปทั้งหมดเลย

นี่ไง อาหารเป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะที่ว่าฉันแล้วไม่่วงเหงาหาวนอน ฉันแล้ว คุณตี ถ้ามันฉันแล้ว่วงเหงาหาวนอน ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก่อนจะอ้อมให้คัมมน้ำไปให้มันอ้อม เพราะอะไร เพราะว่าสุขภาพกายๆ คนที่เขาพัฒนามาแล้ว คนที่ภาวนาแล้วมันเห็นใจ ชาติจันท์ทับจิตๆ ใจ

เวลาจิตที่มันอ่อนแออยู่แล้ว เวลาชาติจันท์ทับมัน ชาติจันท์มันก็เรื่องในบ้านของเรา ลูกหลานฉันเป็นคนดีหมดเลย ลูกหลานฉันไม่เคยไปรังแกใครทั้งสิ้นเลย มันไปตีหัวเขาวิ่งกลับมาบอกลูกหลานฉันเป็นคนดี ลูกหลานฉันเป็นคนดี เพราะอะไร เพราะคนในบ้าน คนในบ้านว่ามันดีหมดแหละ

นี่ก็เหมือนกัน ชาตุนันท์ทับจิต ชาตุนันท์ทับจิตเป็นเรื่องของเราละ โอ๊ย! เราทำดี เราภาวนาดี เราทำมาทุกอย่างเลย เราทำทั้งนั้นเลย ทำไมมันภาวนาไม่ได้ๆ นี่เรื่องในบ้าน ลูกหลานในบ้านฉันเป็นคนดีหมดเลย ไม่มีคนเกเรสักคนหนึ่ง ฉันเลี้ยงดูมาดีเลย นี่ไง มันมองไม่เห็นหรอก มันไม่รู้หรอก

แต่ครูบาอาจารย์บอก ถ้าครูบาอาจารย์ที่ดีท่านพยายามให้ตั้งสติ เราอยู่กับหลวงตา เวลาพูดเรื่องนี้มันสะเทือนใจ เวลาของที่มีมากๆ ท่านจะพูดประจำ ท่านพูด เราอยู่กับท่าน ท่านพูดเรื่องนี้หลายครั้ง ท่านจะบอกเลยนะ วันไหนถ้าอาหารมามาก ท่านจะเตือนสติลูกศิษย์อย่างไร ท่านจะบอกเลย สมัยเราอยู่กับครูบาอาจารย์นะ ไปบิณฑบาตมานะ ได้น้ำพริกเผามาถ้วยหนึ่งแล้วพระ ๘ องค์มันตักไม่พอกัน ก็จะเอาพริกนี้ไปละลายใส่กะลา เอากะลามาพรวัวมา เอาน้ำพริกนั้นใส่แล้วเติมน้ำเยอะๆ เพราะให้มันตักได้ ๘ ช้อน เพราะพระมีอยู่ ๘ องค์หรือ ๑๐ องค์ ท่านจะพูดเรื่องอย่างนี้ประจำ พูดอย่างนี้เพื่ออะไร คิดอาวุธทางปัญญาให้กับลูกศิษย์ คิดอาวุธให้มัน

เวลาครูบาอาจารย์ท่านอัครัดขาดแคลนอย่างนั้น เวลาได้พริกมาจะแบ่งกันมันยังไม่พอเลย พอไม่พอขึ้นมา เติมน้ำไปนะ ให้มันมากๆ แล้วคนๆ ตักได้แบ่งกันพอประมาณ

นี่ไง แล้วคุณสิ เวลาครูบาอาจารย์เรามีชื่อเสียงเกียรติศัพท์เกียรติคุณ เวลาธุดงค์มา อู้ฮู! คนละ ๕ ถาด ๑๐ ถาด อู้ฮู! คนละสิ้นฟ้าเลย แล้วไอ้คนที่ปัญญาเบาอะ โอ๊ยโฮ! ฉันทันนี่พระสำคัญ ฉันทันนี่เป็นคนขอดเยี่ยม...ตายหมด

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ท่านจะคิดอาวุธทางปัญญา ถ้าคิดอาวุธทางปัญญา การขบการฉันทันนี่เรื่องธรรมดา ร่างกายของคนนะ มันต้องการสารอาหารเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าต้องการสารอาหารเป็นเรื่องธรรมดา นี่มันเป็นเรื่องของร่างกายไง แล้วจิตใจของเราควรจะทำอะไร จริยธรรมไปมากกว่านี้ไหม ถ้าจิตใจของเราควรจะทำอะไรดีกว่านี้ มันต้องมีสติ แล้วฝึกหัดมีสติขึ้นมาแล้วมีสมาธิ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่าอย่าให้ประมาทไป อย่าประมาทในขณะที่จิต อย่าประมาทในการปฏิบัติสังขาโย อย่าประมาทในการขบการฉันทัน อย่าประมาท เพราะสิ่งที่ประมาทตรงนี้ เดียวฉันเสร็จแล้ว พอเข้าทางจงกรมก็ไปนั่งเสียใจ

เราเคยเป็น บอกว่าจะผ่อนอาหาร แหม! มันฉันทะล้นคอเลย พอเข้าทางจงกรม ใหนว่ามึงจะผ่อนอาหารไ้ เพราะเข้าทางจงกรมแล้วมันจะง่วงแล้ว เออ! แต่ตอนกินมันอร่อย ตอนกินนะเราเป็นมาทั้งนั้นนะ เรากวนามาเราก็ผ่านตรงนี้มาทั้งนั้นนะ เวลาว่าจะผ่อนอาหารๆ ตั้งใจไว้เลยนะ เวลาเดินจงกรมมันง่วงเหงาหาวนอนนะ ฟุ้งนี่จะผ่อนอาหารนะ พอบิณฑบาตมาแล้วมันเป็นสิทธิ์ใช้ใหม่ มันเป็นสัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เราบิณฑบาตมาด้วยความถูกต้องดีงาม ถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย ตามศีลธรรมทุกอย่างพร้อมหมดเลย แต่นี่เป็นเรื่องโลกๆ แต่ถ้าเป็นเรื่องธรรมนะ จะมีสติปัญญาหรือไม่ ฉันทเสร็จแล้วเข้าทางจงกรม หลับอยู่กลางทางจงกรมเลย นั่งสมาธิ นั่ง มันหลับไปก่อนแล้ว แล้วนั่นคืออะไรนะ นี่พูดถึงเวลาพระเราประพฤติปฏิบัติมาเป็นอย่างไร

เวลาเห็นบอกว่า พระขาดอะไร พระขาดอะไร จะอึดชูกันนะ

เวลาโยมมาวัด เอาหัวใจมาด้วย เวลาพระที่ประพฤติปฏิบัติต้องมีสติปัญญา มีสติปัญญาขึ้นมา ถ้ามันมีคุณธรรมในหัวใจ ถ้ามันมีสัจจะความจริงขึ้นมามันจะเป็นหลักเป็นชัยได้ นี่ร่วมโพธิ์ร่วมไทรไ้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้องค์เดียวเป็นครูสอน ๓ โลกธาตุ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนทั่วไปหมด

เวลาสอนไป ไม่ต้องไปสอนเขา เวลาหลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา ชื่อเสียงเกียรติศัพท์เกียรติคุณของท่านจรขจายไปทั่ว คนที่จรขจายไปทั่ว เราอยากจะทำประพฤติปฏิบัติ เรามีที่พึ่งที่อาศัยบ้างหรือไม่ เรามีสิ่งใดที่จะอบอุ่นใจหรือไม่ จะปฏิบัติขึ้นไป ไม่ได้ๆ เดี่ยวบ้างๆ เวลามันบ๊อบคอกแตก บ๊อ มันไม่ว่าสักคำหนึ่ง จะทำความดีมีแต่ความเสียหายไปทั้งนั้นเลย เราพยายามฟื้นฟูของเรา เราจะทำของเรา

แล้วเวลามันเป็นจริงขึ้นมา อริยบุคคล เวลาเป็นอริยบุคคลมันเป็นที่ไหน ใจ ใจของเรา เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโศดบัน พระสภิกาทามี พระอนาคามี เราอยากรู้ว่ามันเป็นอย่างไรวะ ใ้วิมุตติสุขๆ มันจะเป็นอย่างไรวะ

เวลาจิตสงบมันก็รู้อยู่แล้วว่าจิตสงบ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วมันไม่สงบ มันตกกังวลค์ มันเพื่อเชื่อ ใ้มันมันไม่เป็นความจริง คำว่า “ไม่เป็นความจริง” คือไม่มีรสชาติ ไม่มีความจริงคือไม่มีความมหัศจรรย์ ถ้ามันเป็นความจริงมันจะเกิดความมหัศจรรย์ในใจนี้ จิตนี้ฟ่องใส

จิตยังไม่เคยเห็นเลย แล้วมันสว่างไสวอย่างไร มันส่องไสวอย่างไร แล้วถ้ามันจิตมันยกขึ้นสู่วิปัสสนา มันทำอะไร แล้วถ้าทำงานเป็นอริยบุคคล คำว่า “อริยบุคคล” โดยธรรมชาติของจิต เวียนวายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้น ไม่มีปลาย พระโศคาบันเกิดอีก ๗ ชาติอย่างมาก เกิดอีก ๗ ชาติ คำว่า “เกิดอีก ๗ ชาติ” คือว่าเรามีเป้าหมายอีก ๗ ชาติ

ไอ้พวกคนอื่นๆ ไม่มีเป้าหมาย มันต้องหมุนไปตลอดไม่มีวันจบวันสิ้น กับหมุนไปอีก ๗ ชาติ ต่างกันไหม ไม่รู้ได้อย่างไร ถ้าไม่รู้ก็ไม่ใช่พระโศคาบัน เออ! ถ้าพระโศคาบันมันต้องรู้ มันต้องรู้ผลของวัฏฏะ เพราะจิตนี้เวียนวายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วมันมีขอบเขตของมัน มันถึงวาระของมัน แล้วถ้ามันสิ้นสุดแห่งทุกข์ มันไม่เกิดอีกแล้ว เป็นอย่างไร

นี่ไง ที่บอกว่าไหนว่าวิมุตติสุขๆ มันเป็นอย่างไง ถ้ามันเป็นอย่างไร คนนั้นต้องรู้ คนนั้นต้องเป็น แล้วมันเกิดมหัศจรรย์มาก ความมหัศจรรย์นั้นมันต้องมีเนื้อหาสาระ มันต้องมีข้อเท็จจริง พระพุทธศาสนาของเรามีมรรคมีผล ไม่ใช่ว่างเปล่า ไม่มีเนื้อหาสาระ จี๋โม่ โม่จันเขา ทิ่มเขาแทง เขาเหยียบยันเหยียดหยัน เพราะด้วยความเพ้อเจ้อ ไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูดไว้เอง ไม่มีกำมือในเรา ไม่มีขอบเขต ไม่มีการปิดบัง เปิดเผยแจ่มแจ้ง แต่เราทำกันไม่ได้

เวลาอยากร่ำอยากรวย เทียวไปขโมยลิขสิทธิ์ปัญญา ไปขโมยเขา เวลาธรรมของพระพุทธเจ้าให้ทำหรือไม่ทำ แล้วทำไม่ได้ผลด้วย นี่มันเป็นเพราะว่ามันจะเข้าพรรษา เข้าพรรษา แล้วมาวัดมาวานะ เวลาเขาถาม หลวงพ่อชาอะไร

ขาดหัวใจของพวกมึง เอาหัวใจพวกมึงมาปฏิบัติด้วย แล้วเวลาถ้าพระถือธุดงค์แล้ว พระจะประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง จะเอาจริงเอาจริงขึ้นมา ให้ศาสนามันแวววาว มีสังฆกรรม ให้พระพุทธศาสนาเป็นที่น่าเคารพเลื่อมใส ให้พระพุทธศาสนาเป็นที่ชื่นใจของเราชาวพุทธ เอวัง